

ACTA DE REUNIÓ DEL CONSELL SOCIOSANITARI

Núm. 18/02/2020 sessió ordinària

Dia: 18 de Febrer de 2020

Hora : 17.00 -19.00 h

Lloc: Sala d'actes de l'Edifici El Mirador

ASSISTENTS

Entitats ciutadanes:

AVAN

Tothicap

Suport Castellar

Sala Puigverd

Les Carneres

Sr. Vicenç Creus

Sr. Carles Pinillo

Sra. Míriam Molilla

Sra. Cristina Torras

Sra. Marta Prat

Sra. Noèlia Bardés

Serveis educatius:

Escola Joan Blanquer

Institut Puig de la Creu

Representant

Sr. F. Xavier Martín

Serveis de salut:

Agència de Salut Pública de Catalunya

(Servei territorial Vallès Occidental Est)

Institut Català de la Salut

(EAP Castellar)

Sr. Martí Tantinyà

Sra. Isabel Martínez

Sra. Queralt Cebrià

Sra. Plàcida López

Sra. Rosa Vallès

Sra. Yasmina Martínez

Grups polítics:

Grup municipal ERC

Grup municipal PSC (Som de Castellar)

(Coordinador de l'Àrea de Drets Socials i Serveis a les persones. Regidor d'Educació, Atenció Social i Salut Pública, Regidor de Comunicació)

Grup municipal PSC

(Regidor de Cicles de Vida, LGTBIQ+)

Grup municipal PSC (Som de Castellar)

(Regidora de Diversitat i Polítiques inclusives)

Grup municipal PSC

(Regidora de Cooperació i Nova Ciutadania, Feminisme)

Sr. Àngel Vilalta

Sr. Joan Creus

Sr. Daniel Pérez

Sra. Anna Margalef

Sra. Àngela Bailén

Serveis municipals:

Oficina Local d'Habitatge

Comunicació

Educació - Joventut

Igualtat i Gent Gran i nova ciutadania

Serveis Socials

Salut pública

Sr. Jaume Àvalos

Sr. Àlex Portolès

Sra. Eva Sala

Sra. Elisabet Minguell

Sra. Conxita Luna

Sra. Mª José Lomas

Sr. Joan Elvira

Sra. Marcel·la Saez

Persona de reconeguda vàlua personal:

Sra. Joana Naranjo

S'EXCUSEN

La resta de membres del Consell.

ORDRE DEL DIA

La reunió s'inicia a les 17:17 h amb la benvinguda general i la presentació de l'acte a càrrec del Coordinador de l'Àrea de Drets Socials i Serveis a les persones, el Sr. Joan Creus Oliveras. Agraeix l'assistència als presents, en especial del Sr. Martí Tantinyà (Cap del Servei de Salut pública Vallès Occidental Est) i dels membres del EAP, així com de tots els agents de salut del municipi que fan possible una xarxa consolidada de treball comunitari sociosanitari. Fa menció del premi que va rebre la Dra. Isabel Martínez (Directora del CAP Castellar), a l'Excel·lència Professional, atorgat al novembre pel Col·legi de Metges de Barcelona, i a continuació exposa el següent ordre del dia:

- Aprovació de l'acta any anterior.
- Proposta de renovació de membres del Consell.
- Mesa Local d'Habitatge.
- Breu presentació de les accions i projectes realitzats el 2019.
- Projectes de present i futur: Youth in Castellar, Prescripció social, Banys de bosc, Punt lila, Àrea reservada al dol perinatal al cementiri, etc.
- Torn de precs i preguntes

Presentació de les accions i projectes realitzats el 2019

A les 17:21 h la Sra. Conxita Luna (Cap de la Unitat d'Atenció social i Coordinadora de la Regidoria d'Atenció social i Salut pública), inicia la presentació exposant que s'han realitzat 3.730 entrevistes concertades i un total de 1.444 unitats familiars ateses. A continuació enumera els blocs de problemàtiques/necessitats ateses a la regidoria d'Atenció social: 1) Ingressos insuficients per assumir despeses bàsiques i en especial els consum i habitatge; 2) Suport a la dependència; 3) Suport a la diversitat funcional; 4) Suport a la infància i família; 5) Dificultat a les relacions familiars i 6) Problemàtiques relacionades amb la salut. I posa èmfasi en el gran volum de tasca que realitzen en suport personal i acompanyament, orientació i informació, i valoració i gestió de prestacions econòmiques.

Respecte al repartiment de la despesa (230.146'44 €), explica que la partida d'ajuts socials municipals, que ha augmentat 20.900 € respecte al 2018, s'ha gastat en principalment en la primera infància [51%, 118.059'19€, 223 famílies derivades, i en especial en la prevenció del risc: beques menjador (20%, 24.048.80€), llibres, material escolar i quotes escolars (20%, 23.443'22€), serveis terapèutics i reeducació (10%, 11.516,17€)]. Els altres grans bloc de despesa (20%) han estat els ajuts a l'habitatge - lloguer (46.471'13€) i per temes de pobresa energètica (13.510,26€). I també el poder accedir a l'ús de transport públic (11%, 25.728'37%) i Càrites - Fons aliments (18%, 9.000'00€).

La cap de la unitat detalla que els principals problemes que desborden al servei són: a) Ajuts a famílies desnonades per manca de pagament de lloguer: se'ls ha realitzat el pagament de 1-2 mesos per parar el cop a 42 famílies. El problema però és la manca de lloguer social; b) La pobresa energètica: s'han elaborat informes de vulnerabilitat a 167 famílies entre el 2018-19, 54 noves al 2019 per tal que no els tallin els subministres bàsics de llum, aigua i/o gas; c) El servei d'ajut a domicili: les hores que assigna la llei es donen com ajut per tal que ningú hagi d'esperar a tenir la resolució del seu cas; d) Servei de trucada emergències: és un servei molt ben valorat, 563 persones el tenen, s'han rebut 3.633 trucades i se n'han emès 9.714, 11.351 trucades automàtiques; e) Desnonament per tema hipoteca: han augmentat encara més els nombre de desnonaments per impagament lloguer al 2019. En canvi els relatius a impagament d'hipoteques han disminuït perquè es passa al lloguer social

A les 17:28 h el Sr. Jaume Àvalos [Cap de l'Oficina Local d'Habitatge (OLH)] exposa que aquesta oficina depèn de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat però que per les repercussions socials que té, hi ha un treball col·laboratiu amb la regidoria de

benestar social. Indica que en l'anterior consell Sociosanitari es va mencionar ja la creació de la Mesa local d'habitatge. Aquest òrgan té l'objectiu de promoure les mesures necessàries per donar resposta a la ciutadania que es troba en situació d'emergència, així com la definició consensuada de polítiques i estratègies municipals en matèria d'habitatge. Es va comentar que en les properes setmanes es faria una convocatòria a les diferents entitats.

El Sr. Àvalos va exposar que l'OLH ha realitzat 2.002 visites presencials, i ha indicat que: a) el municipi té un parc públic de 145 habitatges (75 de PO Incasòl, 70 de borsa mediació lloguer OLH, 0 de propietat municipal) i al 2019 ha rebut 545 sol·licituds per accedir a un HPO; b) el règim de tinença al municipi és de propietat (85%) i poc de lloguer (9%, per sota la mitjana comarcal del 13%). El preu del lloguer ha augmentat un 15% des del 2013, sent de mitjana al 2019 de 667,17€; c) respecte a la política de suport a les llars de l'OLH: han augmentat les sol·licituds d'ajudes al lloguer, atorgades pel Ministeri de Foment i la Generalitat de Catalunya, de 40 al 2016 a 224 al 2019. De les quals 132 han estat aprovades al 2019 (292.147 €) però 25 d'aquestes no han comptat amb pressupost. L'Ajuntament ha destinat ajudes d'accés a l'habitatge per fer front a la fiança i primera mensualitat, així com ha destinat 28.500 € a l'arrendament de 5 habitatges d'emergència; d) respecte a la política de foment de la borsa de mediació: s'han gestionat 70 habitatges i 30 nous contractes, s'han atorgat 24 ajudes de 1500€ per rehabilitació habitatges borsa (36.000 €), i s'ha bonificat el 95% del IBI de tots els habitatges de la borsa (21.000 €) e) respecte a la política de mobilització del parc d'habitatges desocupats: s'exposa que al 2020 es realitzarà un registre d'habitatges buits de grans tenidors, mitjançant el creuament de les dades del cadastre ús residencial, padró i consums d'aigua.

A les 17:37 h la Sra. Anna Margalef (regidora de Diversitat i Polítiques inclusives) va exposar un resum de les actuacions promogudes per la nova regidoria de Diversitat i Polítiques Inclusives al llarg del 2019 i va anomenar els membres/entitats que formen part de la Comissió per l'atenció a les persones amb discapacitat: ADIPS, AVAN, Fundació família i societat, ANIA, Ajuntament, Fundació Atendis, TEB, Suport Castellar, SUMA, CREU ROJA, Duchenne, Castellar x Colòmbia, Coral pas a pas, Sala Puigverd, Associació espanyola contra el Càncer, CAP, ACAFF. Posteriorment va indicar que *sota el lema "FEM COSTAT - femc^ost[△]t"* es promouen serveis i ajuts per a les persones amb altres capacitats i llurs famílies, es vetlla pel desenvolupament d'accions transversals en els àmbits de diversitat funcional i altres capacitats en les activitats dels serveis municipals, es treballen programes d'inclusió i normalització, perquè puguin participar de les activitats de lleure, esportives i socials que ofereix el teixit associatiu del municipi. També va mencionar que les dades de visites al *Punt d'Informació per a persones amb discapacitat (PIPAD)*, situat a la Plaça Major, indiquen que s'hi van fer 276 visites atenent un total de 195 persones diferents.

La regidora va explicar que per tal de visibilitzar i fomentar el bon ús de les places aparcament per a persones amb mobilitat reduïda del municipi, s'havia realitzat un nou tipus de senyalització d'aquestes, que consistia en què ara aquestes places s'identifiquen fora del seu propi àmbit, de manera que si un cotxe hi estaciona, la senyalització d'aquest tipus d'aparcament és visible. Alhora, el les pot veure des de lluny.

Un altre punt que va destacar la Sra. Margalef va ser que en els actes culturals organitzats i/o amb el suport de l'ajuntament, s'hi crearà un espai reservat per a persones amb necessitats específiques, així com l'adhesió a la campanya de "cua inclusiva".

Tanmateix va fer menció de dues accions ja desenvolupades i que es pretenen mantenir, el curs de vetlladors d'infants i adolescents (amb 54 participants) i el ajuts econòmic de 35.200€ destinat a que les escoles puguin contractar vetlladors escolars.

Per acabar va presentar el projecte "Espai de dol dedicat a la mort gestacional o neonatal", que pretén oferir un espai, al cementiri de Castellar, per al record, visibilitat del dol i homenatge a les famílies, que han perdut un fill mentre estava al ventre de la mare o al poc de néixer. En aquest espai amb vistes al Montseny, les famílies trobaran una olivera i una placa commemorativa en record dels seus nadons, i un banc on poder seure, portar flors, trobar-se... A més se'ls oferirà l'opció de poder posar un estel amb el nom del nadó i les seves cendres si es vol.

A les 17:45 h el Sr. Joan Elvira (Cap de la Unitat de Salut pública de la Regidoria d'Atenció Social i Salut pública) presenta en primer lloc el resum de dades sobre el servei d'atenció psicològica que realitza al llarg de l'any, i que li ocupa el 40% de la seva jornada laboral setmanal. Exposa que ha fet un total de 395 visites, amb 222 casos atesos (50% nous casos, $\frac{3}{4}$ dels pacients son dones) i una mitjana de 1,8 visites per cas. També indica que els % de derivació són similars a altres anys, sent el 55% dels casos provinents dels professionals del CAP, 21% de serveis socials, 10% de pacients i expacients, 8% d'especialistes (psiquiatres) i 6% d'altres professionals. Pel que fa al tipus de demanda, el 49% són per problemes adaptatius i el 28% per problemàtica clínica.

Explica que les intervencions més freqüents que realitza són entrevistes amb seguiment, intervencions terapèutiques breus i entrevistes amb orientació. Es fa un seguiment especial de les persones de l'Arc de Sant Martí. També destaca que el catàleg social és un recurs molt utilitzat, sent els tallers per a persones afectades per la crisi és un recurs important.

A continuació fa una exposició breu de que és el projecte de la prescripció social, iniciat fa quatre anys i detalla les dades del 2019: s'han fet 494 receptes socials (294 el CAP, 200 l'Ajuntament); un total de 407 persones s'han beneficiat del projecte, amb un grau del 69% d'acompliment; s'han fet 225 receptes àmbit social, 183 àmbit motriu, 57 àmbit cultural, 25 àmbit voluntariat, 4 àmbit gent gran. Posteriorment exposa la següent valoració, com a punts forts: és fonamental la figura de l'enllaç perquè augmenta el grau d'acompliment de les receptes; els usuaris receptats comencen a demanar directament al personal sanitari que els receptin noves i/o més activitats; els usuaris han augmentat la seva xarxa social. Com a punts febles a millorar: hi ha moltes activitats del catàleg no receptades, també gran desproporció entre els professionals a l'hora de fer les receptes, i alhora cal millorar la coordinació entre qui fa la recepta i el professional d'enllaç.

Per acabar explica que el CEC (Centre Excursionista de Castellar) s'ha incorporat al projecte, proporcionant un monitor voluntari pel taller de Marxa nòrdica, i menciona la frase icònica dels projectes i comissions del pla de salut, "Arribar junts és el principi, mantenir-se junts és el progrés i treballar junts és l'èxit". Finalment indica que s'està treballant per a poder iniciar en breu la prescripció social per infants i adolescents.

A les 18:01 h la Sra. Rosa Vallès (Doctora del CAP Castellar) exposa l'estat actual del projecte "Banys de Bosc" de la Prescripció social. Explica breument que els Banys de bosc o Shinrin-Yoko, son caminades i estades al bosc amb efecte terapèutic i guaridor (diu que són un mindfulness al bosc) i que tenen una base científica establerta per l'immunòleg xinès Dr. Qing Li. Aquest investigador ha determinat que els efectes terapèutics de caminar pel bosc, provenen de l'aire que respirem i toquem carregat de fitoncides (olis naturals segregats arbres i plantes per protegir-se d'insectes i bacteris) que al penetrar al nostre cos pels pulmons i la pell, potencien la salut, equilibrant l'organisme i protegint-lo d'agents patògens. Indica que les fitoncides activen el sistema nerviós parasimpàtic que s'encarrega de mantenir-nos relaxats.

La doctora exposa que actualment estan seguint el taller dos grups de 14 persones cadascun, un integrat per membres del projecte Arc de Sant Martí (Salut

emocional- mental) i l'altre per persones derivades amb recepta de prescripció social. El circuit realitzat per ambdós grups al Parc de Colobrers s'inicia al CAP. Durant el circuit de salut, els participants escolten el vent, el silenci, els sons,... oloren fragàncies i aromes del bosc, abracen els arbres, contacten amb les mans el terra.... prenen plena consciència...Finalment recorda que el projecte s'està portant a terme de forma pilot també, a tres municipis més amb Parc Natural: a Sant Celoni (Montseny), a Sant Pere de Ribes (Garraf) i a Badalona (Can Ruti) amb el suport i col·laboració de la DIBA, el departament de Medi Natural i la Cooperativa El Risell.

A les 18:09 h la Sra. Isabel Martínez (Directora del CAP Castellar) comença la seva exposició dient que sense les persones del poble, tècnics, equip atenció primària,... res no seria possible. La sintonia de treball comunitari a Castellar del Vallès és fonamental, tots tenim un objectiu comú i tots som importants. No em de perdre de vista aquesta feina feta des de fa molts anys.

A continuació exposa dades sobre els recursos humans del CAP: 15 metges/ses de família, 4 pediatres, 17 infermers, 17 personal administració i altres. Menciona que la tasca del personal d'administració és rellevant perquè han de fer la traducció del que les persones els passa, els hi expliquen i han de derivar-los al lloc més idoni per ser tractats dins el CAP. El seu filtratge és molt important i demana a la ciutadania que ho valorem i fem una crítica constructiva cap aquest col·lectiu.

També explica que ha augmentat en 100-200 pacients /any i que s'ha atès al 81% de la població del municipi. Tenim un 4,51% població immigrant assignada, un 9,73% població > 75 anys i un 8'83 població < 2 anys. Altres dades que menciona són la freqüentació assignada que és del 5'53% i l'atesa que arriba al 6'71%. Pel que fa a la qualitat assistencial sobre 100 punts, la relativa a adults és del 831'96 i la de pediatria del 908'36.

La directora diu que cal que la població tingui esperit de no demanar un medicament sinó el necessita. És a dir, que entengui perquè a vegades no se'ls recepten medicaments que abans si se'ls donaven. Alhora també enumera les principals prevalences de malalties al municipi: 1. HTA no complicada, 2. Alteracions metabolisme lipídic, 3. Obesitat, 4. Trastorns d'ansietat/ angoixa i 5. Rinitis al·lèrgica.

Per acabar, explica que al CAP es realitzen aproximadament 185.000 visites anuals i només s'han rebut 16 reclamacions. Detalla què i com se'ls avalua, ex. accessibilitat ciutadania, qualitat de processos i equips etc. i indica que els estàndards de qualitat (lideratge, política i estratègia, gestió persones EAP, aliances i recursos, processos, resultats en els ciutadans -persones EAP -societat, resultats clau) es treballaran mitjançant auditoria externa de nou al 2020 i de forma semestral a nivell intern.

A les 18:27 h la Sra. Elisabeth Minguell (Cap unitat de Programes socials, Feminisme, LTGBI, Gent gran, Nova ciutadania) comença indicant els blocs de prioritzats de treball de l'àrea de programes socials: a) serveis especialitzats d'atenció a les dones: a) Servei orientació jurídica (91 reserves, 73 usuàries ateses, aprox. 30% de 32-51 anys, 50% per temes de família); b) Servei de psicologia per a dones que pateixen o han patit situacions de violència (Psicodona, 36 casos) i els seus infants (Psicoinfància 20 casos). La tipologia de la violència viscuda és de tots tipus (psicològica, física, sexual, social i econòmica; c) Espais d'oci lliures de violència masclista: retolació d'espais, carpa informativa punt lila, formació a joves i dinamitzadors, etc.; d) Actes de sensibilització igualtat home i dona: 8 de març - dia internacional de les dones, 28 de maig - dia d'acció mundial per la salut de les dones, 25 de novembre - dia internacional per a l'eradicació de la violència vers les dones; e) Actes de conscienciació dels drets de les persones LGTBI (17 de maig

- dia internacional contra l'homofòbia, lesbofòbia i transfòbia, 28 de juny - dia de l'orgull lesbià, gai, transexual, bisexual i intersexual).

Respecte a la secció de Gent gran exposa: a) nou projecte intergeneracional 'Les grans i les petites persones de l'Escola Sant Esteve comparteixen temps'; b) seguiment activitats- tallers per gent gran Casal Catalunya (73% gimnàs, 65% pilates, 64% memòria, 54% ioga, 37% anglès per viatjar i conversa, 10% català escrit, 10% Ball swing i 6% musicoteràpia); c) Aula extensió universitària; d) Resiolimpiades (225 participants); d) Vine i camina + 60. Per acabar respecte a la secció de Nova ciutadania va mencionar que: a) es realitzen activitats de sensibilització (primària: cançons i contes per la pau, secundària: l'armari pels abrics); b) les dades del servei de primera acollida són de 64'29% informes arrelament social, 21'43% de reagrupament, i 14'29% d'integració social; c) 3 participants finalitzen el mòdul C) de formació per acreditar certificat d'acollida; d) servei atenció jurídica en matèria d'estrangeria (282 visites realitzades a l'oficina – 1,89 visites per usuari). Destaca que el sector de treball a la llar i cura de persones grans és la principal ocupació dels nous ciutadans.

A les 18:44 h el Sr. Dani Pérez (regidor de Cicles de Vida i Regidor de LGTBIQ+) explica l'adhesió a l'experiència del projecte Planet Youth, com a necessitat detectada en la Comissió d'hàbits saludables i la Comissió de Drogues noves Addiccions i Afectivitat-Sexualitat i Sida del Pla municipal de salut.

Indica que a Catalunya som cinc municipis els que participem en aquest projecte, que es centra en avaluar i modificar els hàbits d'oci i lleure dels joves. Exposa que va néixer a Islàndia i que proposa intervencions amb vessant comunitària. Diu que al municipi ja fa més de 20 anys que s'han anat desenvolupant programes que treballen en la línia del Planet Youth. Els àmbits de treball on es centra aquest són els centres educatius, la família, els propis joves i el grup d'iguals.

El regidor explica que s'ha format un grup motor i una comissió específica per al Planet Youth Castellar (amb membres del CAP, IES, Ajuntament,...), amb tasques distribuïdes en diversos grups dinamitzadors, que s'han encarregat de la passació del qüestionari Planet Youth als quatre IES del municipi, l'avaluació conjunta amb la FUB els nostres resultats, i la comparativa amb els resultats de l'Enquesta sobre hàbits saludables als alumnes de 4rt ESO de la DIBA. A part estem també en contacte amb tècnics dels altres 4 municipis catalans per tal de trobar indicadors comuns per comparar els resultats del qüestionari Planet Youth conjuntament. L'Ajuntament ha dotat amb partida pressupostària transversal aquest projecte.

Torn de precs i preguntes

A les 18:53 s'obre el torn de paraula als assistents, però no hi ha cap intervenció i/o aportació. Finalment es realitza l'aprovació de l'acta de sessió ordinària anterior núm. 31/01/2019 al no realitzar-se cap esmena i el Sr. Joan Creus dona per clausurada la sessió ordinària del Consell Sociosanitari.

Vist i plau,

El president/a delegat

El secretari/a

Joan Creus Oliveras

Joan Elvira Jorba

Castellar del Vallès, 18 de febrer de 2020